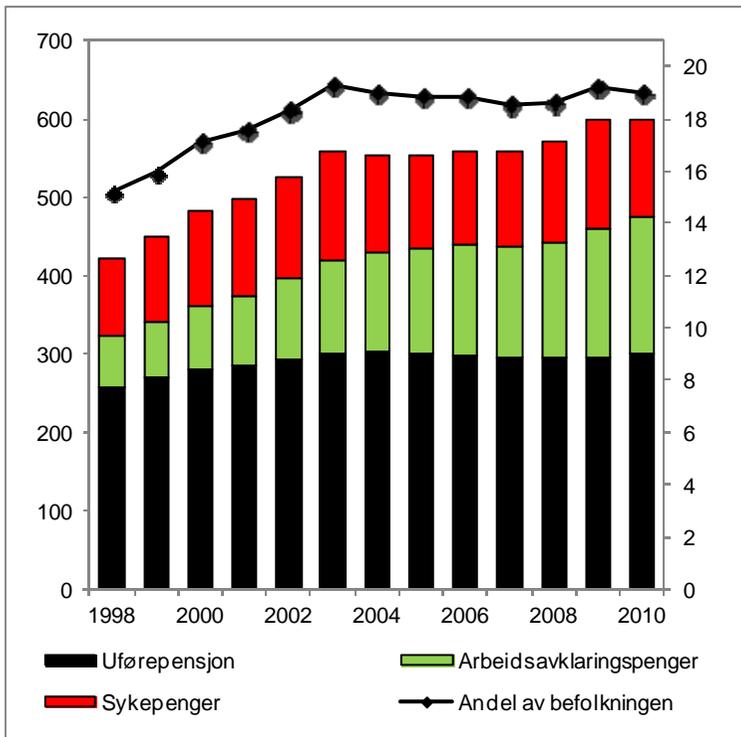

Prop. 130 L (2010–2011):
Ny uføretrygd og
alderspensjon til uføre

Statsminister Jens Stoltenberg og
arbeidsminister Hanne Bjurstrøm

Mange på trygd ...

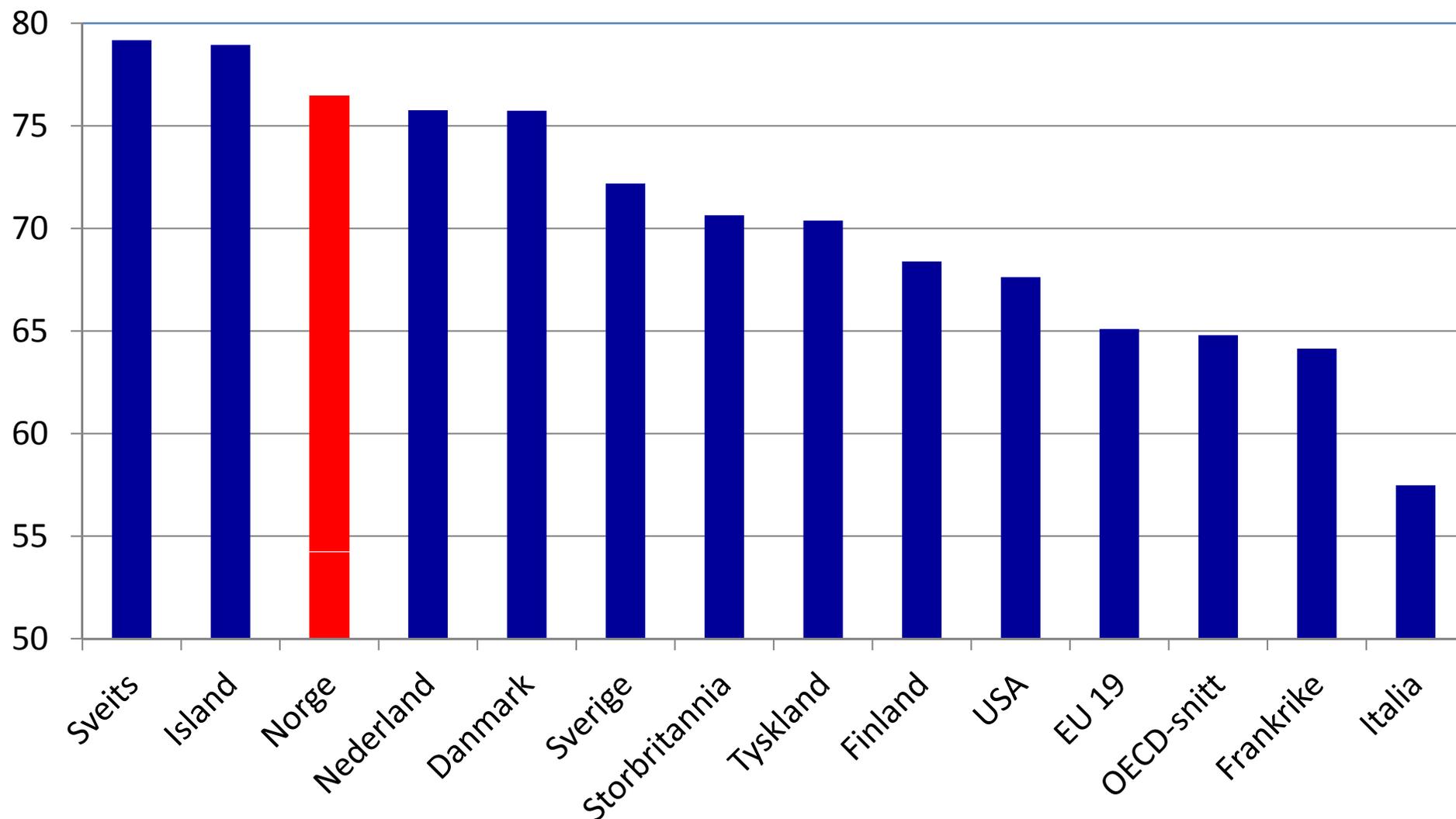

- Høyt nivå – mange på trygd
- Nokså stabil andel siden 2003
- Ambisjon: Flere skal ta arbeidsevnen i bruk

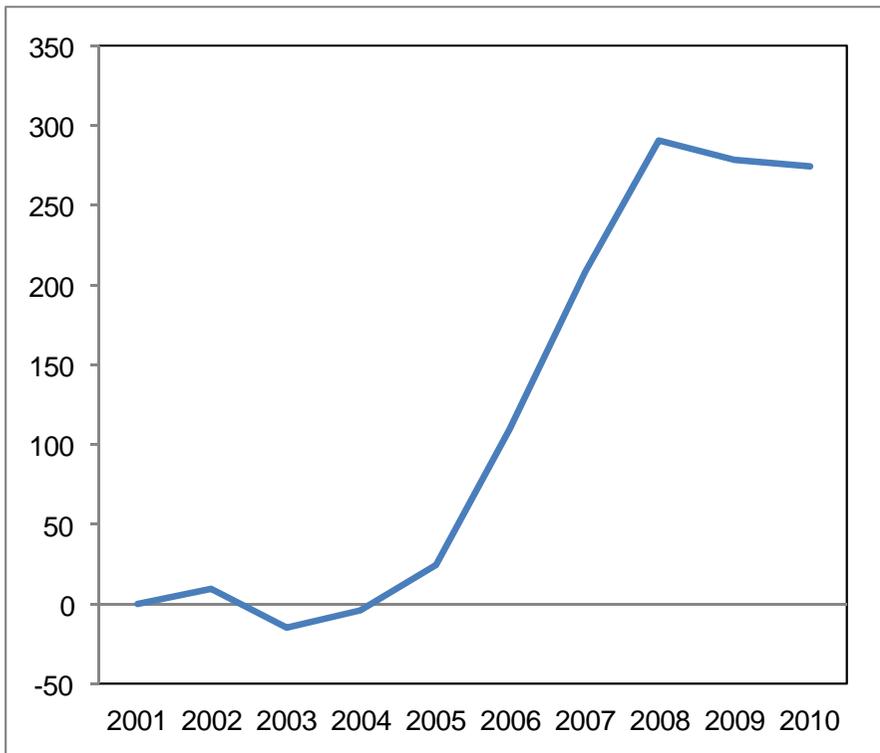
Mottakere av helserelaterte ytelser fra folketrygden. Antall (1000 personer) og prosent av befolkningen (linje)

... men også mange i arbeid

Syssestetingsandeler i ulike OECD-land 2009. 15-64 år. Prosent

Også sterk *vekst* i sysselsettingen

- 275 000 flere i jobb siden 2001
- 250 000 flere i jobb siden 2005
- og ledigheten er lav

Vekst i sysselsettingen siden 2001. 1000 personer

Velferdsreformene

2015

Uførereformen

NAV-reformen

Pensjonsreformen

2001

Ny uføreordning vil sikre:

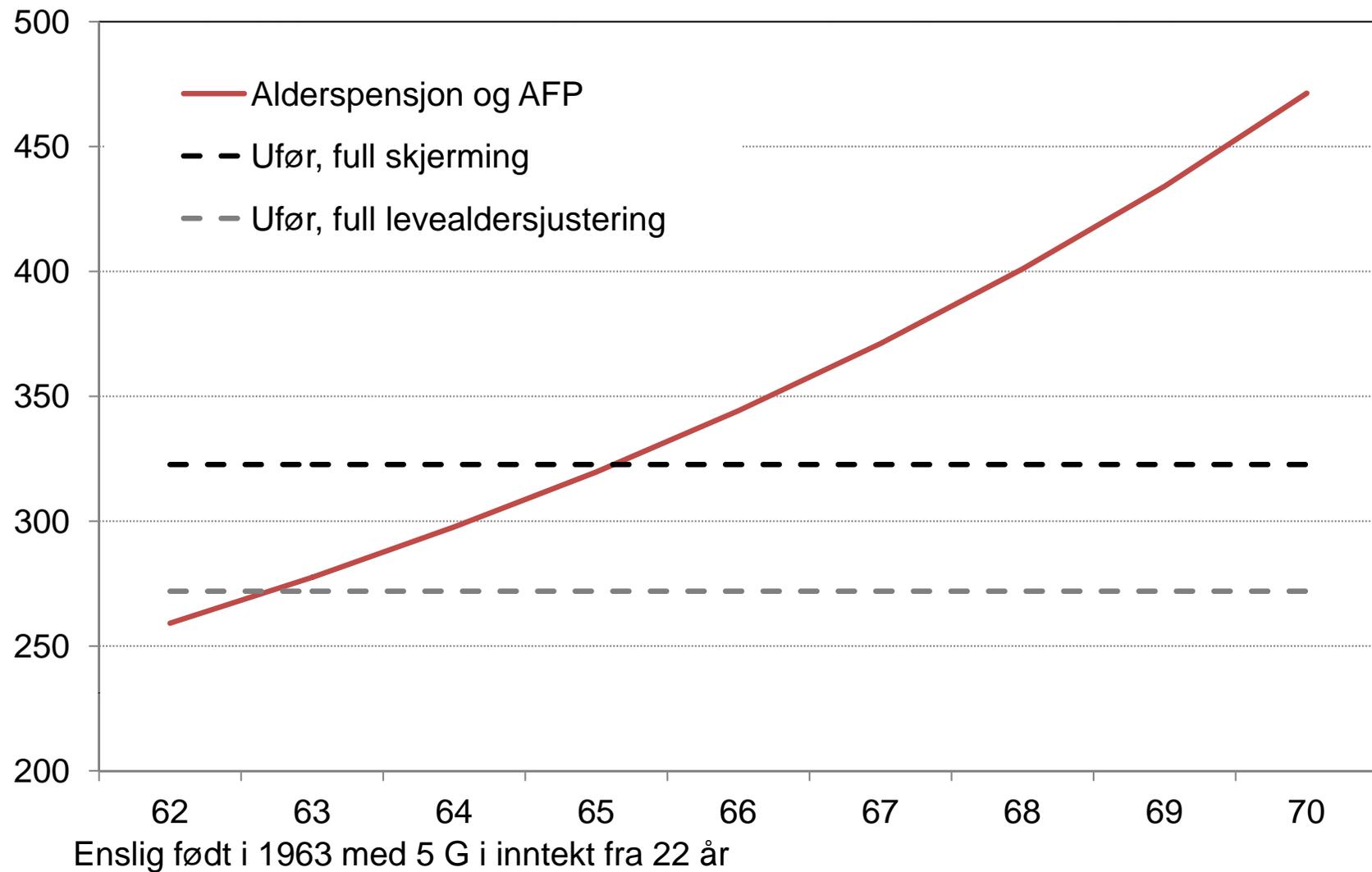
- Økonomisk trygghet for de som ikke kan jobbe
- Bedre mulighet for å kombinere uføretrygd og arbeid
- God alderspensjon også til uføre

Regler for alderspensjon til uføre

- Dagens alderspensjonister som tidligere har mottatt uførepensjon, berøres ikke
- Uføre skal hvert år tjene opp pensjonsrettigheter som om de var i jobb
- Uføre skal gå over på alderspensjon ved fylte 67 år
- Uføre skal tjene opp pensjonsrettigheter i ny opptjeningsmodell til 62 år – som i ny AFP

Balansert løsning

Alderspensjon ved 70 år. I 1000 kroner i 2011-priser

Midlertidig skjermingsordning

- Må observere arbeidsføres tilpasning – vurdere utforming av skjermingsordning i 2018
- Levealdersjusteringen virker fra 2011
- Foreslår midlertidig ordning fram til 2018 for årskullene 1944–1951:
- Ordningen innebærer at uføre født i årene 1944–1951 skjermes for om lag halvparten av virkningen av levealdersjustering

Nytt beregningsprinsipp for uføretrygd

Dagens regler:

- Uførepensjonen kan avhenge av inntekt gjennom hele livet
- Egne skatteregler for uførepensjon

Nye regler:

- Uføretrygden beregnes ut fra inntekten du har når du blir ufør
- Uføretrygden skattlegges som lønn

Arbeid og uføretrygd

Dagens regler:

- Må vente ett år før en kan ha inntekt
- Kan tjene 1 G uten at uførepensjonen reduseres
- Ved inntekt over 1 G skal uføregraden revurderes – samlet inntekt faller når 1 G passerer

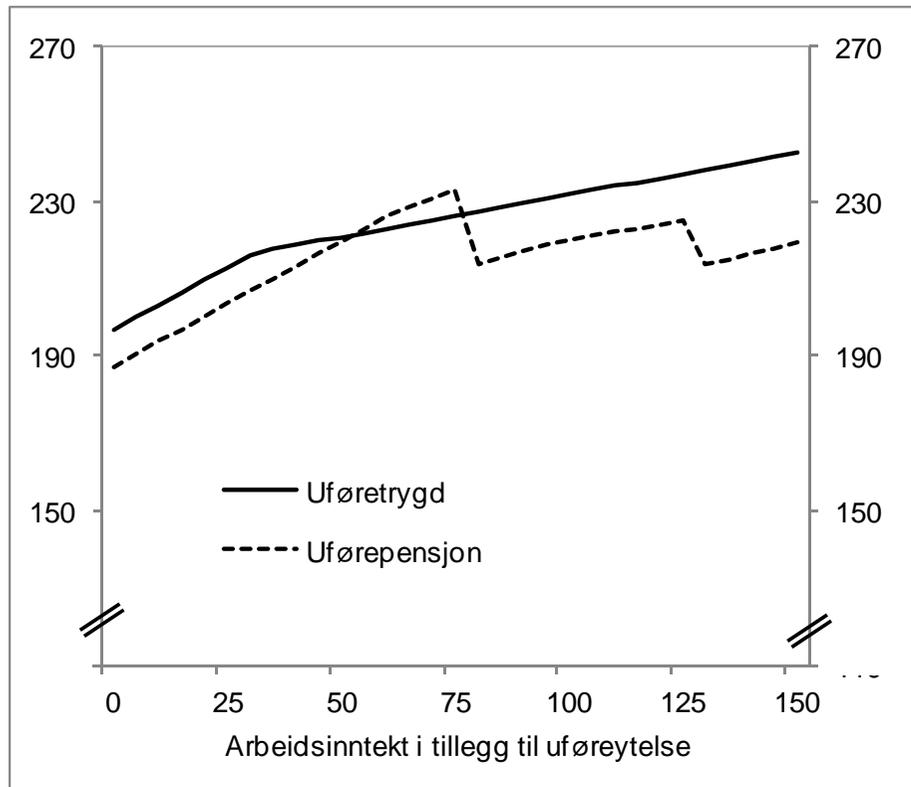
Nye regler:

- Ingen venteperiode
- Fjerner taket på 1 G
- Ingen revurdering
- Gradvis avkorting

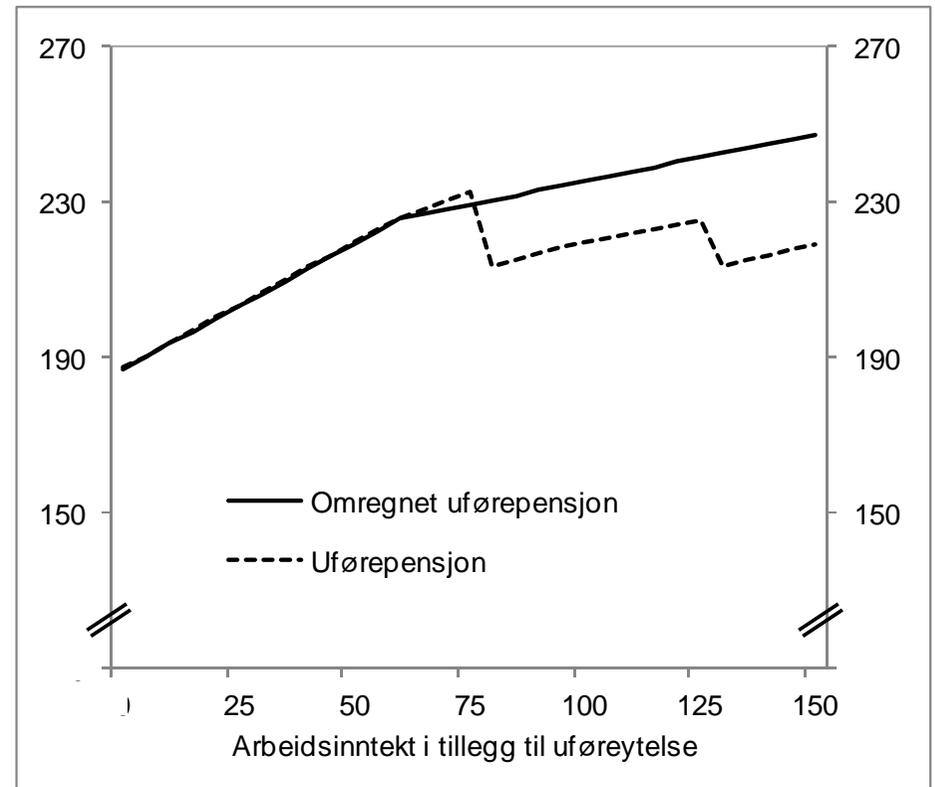
Gradvis avkorting

- Arbeidsinntekt opp til en beløpsgrense på 0,4 G gir ingen reduksjon av uføretrygden
- Deretter avkorting med kompensasjonsgraden (66 %)
- Bare den delen av arbeidsinntekten som er over 0,4 G gir redusert uføretrygd
- Dagens uføre får en beløpsgrense på 60 000 kroner fram til 2019

Samlet inntekt etter skatt

Nye uføre. Beløpsgrense 0,4 G

Dagens uførepensjonister.
Beløpsgrense 60 000 kroner

Enslig med tidligere, jevn inntekt 5 G, full trygdetid

Mange fordeler med nytt system

- Ingen venteperiode på ett år
- Ingen terskeeffekt når inntekten blir «for høy»
- Enklere og mer rettferdig system, med rimelige resultater
- Beholder retten til innvilget uføretrygd
- Trygt å satse: Kan få tilbake uføretrygden
- Særlig tilpasset variabel arbeidsevne
- Prioriterer de som *ikke* kan jobbe

Økonomien i reformen

- Komplisert samspill mellom mange endringer
- Uføretrygden:
  - Markert høyere brutto, men også økt skatt
  - Om lag uendrede nettoutgifter på kort sikt, netto vel ½ mrd. dyrere i 2050
- Alderspensjon til uføre tilpasses pensjonsreformen, og bidrar til lavere vekst i utgiftene til alderspensjon

Et bedre og enklere system

- Ny uføretrygd erstatter bortfall av inntekt
- Beregnes ut fra de 3 beste av de 5 siste årene før uførheten

Kompensasjonsgrad

- Uføretrygden skal være 66 prosent av beregningsgrunnlaget – opp til 6 G
- Skattlegges som lønn
- Minsteytelsen videreføres på dagens nivå etter skatt
- Uføretrygden reguleres med lønnsveksten

Ny uføretrygd – et typetilfelle

Jevn inntekt på 4,5 G (347 200 kroner) gir en uføretrygd på 229 100 kroner, 180 400 kroner etter skatt

	Ny uføretrygd	Dagens uførepensjon
Før skatt	229 100	190 600
– Skatt	48 800	13 000
= Etter skatt	180 400	177 600

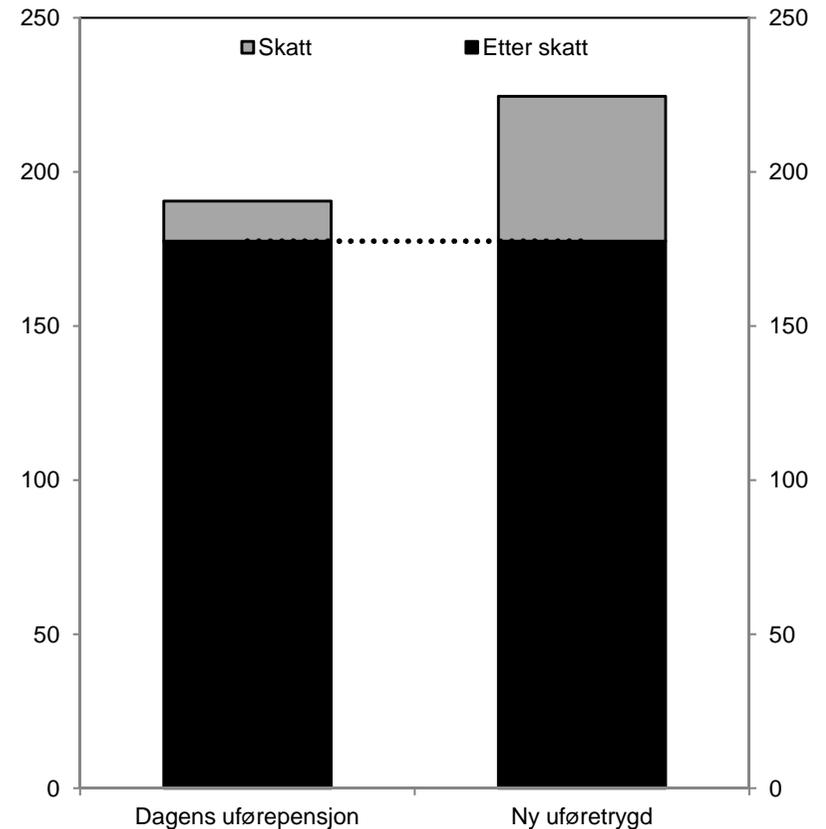
Noe høyere inntekt etter skatt

Dagens uføre beholder sin uføretrygd

- Nye beregningsregler bare for nye uføre
- Dagens uførepensjonister skal beholde den ytelsen de har etter skatt

Uføretrygd til dagens uførepensjonister

- Dagens uførepensjon:
190 500 kroner
- Etter skatt:
177 500 kroner
- Ny uføretrygd:
224 500 kroner
- Etter skatt:
177 500 kroner

Viderefører behovsprøvd barnetillegg

- Dagens behovsprøvd barnetillegg er målrettet mot barnefamilier med lav inntekt
- Det behovsprøvd barnetillegget videreføres på dagens nivå
- Innretningen av barnetillegget vurderes på nytt i tilknytning til behandlingen av Brochmann-utvalgets innstilling, og ses også i lys av Fordelingsutvalgets innstilling

Unge uføre

- Viderefører de høyere ytelsene til unge uføre
- Forsterket innsats for å få færre nye unge uføre:
  - Mer kunnskap om årsaker
  - Samordnet innsats helse-skole-arbeid-aktivitet
  - Sysselsettingsstrategi for personer med nedsatt funksjonsevne

Jobbmuligheter for alle

- Grunnforutsetningene på plass: NAV-reform, arbeidsevnevurdering, kvalifiseringsprogram, ny IA-avtale, pensjonsreform
- Kvalifisering av den enkelte er hovedstrategien i arbeidsmarkedspolitikken
- Mange har variabel og uforutsigbar arbeidsevne
- Åpne det ordinære arbeidsmarkedet for flere
- Komme tilbake til Stortinget etter nærmere utredninger

En trygg og mer fleksibel uføretrygd